

REALITATEA EVREIASCĂ

PUBLICAȚIE A FEDERAȚIEI COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN ROMÂNIA

ANUL LI • NR. 272 (1072) • 16-31 MARTIE 2007 • 26 ADAR - 12 NISAN 5767 • 16 PAGINI - 1,50 LEI

Marele Rabin
MENACHEM HACOEN

Profetul Eliahu în noaptea de Seder

Cu ocazia sărbătorii de Pesah care se apropie, doresc să vă adresez urările mele de Hag Kașer veSameah (sărbătoare kașer și fericită). Când ne adunăm în jurul mesei de Seder, ca evrei liberi, să ne rugăm la Atotputernicul să își trimită binecuvântarea păcii asupra Statului Israel și asupra fraților noștri evrei din întreaga lume. Fie ca această sărbătoare de Pesah să inaugureze o nouă epocă, marcată de căderea forțelor răului și ale întunericii și de împlinirea viziunii profetice descrise în Haftara din *Șabat Hagadol* (Șabatul de dinainte de Pesah): „Iată, Eu voi trimite pe Profetul Eliahu la voi, înaintea sosirii zilei mărețe și temute a lui Dumnezeu. Și el va aduce împăcarea între părinți și copii și între copii și părinți” (Regi 3, 23-24).

În tradiția populară iudaică, personajul Eliahu Hanavi (Profetul Eliahu) este legat, îndeaproape, de noaptea de Seder. Multe povești din folclor au fost create în jurul profetului rătăcitor care apare în literatura iudaică în postura salvatorului celor necăjiți și aflați în suferință, precum și ca protector al celor slabi și oprimați. Potrivit tradiției iudaice, Mântuirea Finală va avea loc în luna Nisan, aceeași lună în care strămoșii noștri au fost eliberați din sclavia egipteană.

Continuare în pag. 14

MESAJE DE PESAH

5767

PAG. 3

• „Drumul nostru prin Marea Roșie a istoriei”
• Simbol universal și metaforă

Deputat
dr. AUREL VAINER,
președintele F.C.E.R.

Forța de revigorare a comunității noastre

Suntem în ajun de Pesah 5767. Ca în fiecare an, de sărbătoarea eliberării noastre din *Mitram*, țara sclaviei, trăim mai intens în serile de Seder sentimentul regăsirii noastre identitare. Aceasta, fiindcă sărbătoarea de Pesah are și un profund caracter educativ. *Hagada* și *el Pesah*, carte de istorie a nașterii poporului evreu, se adresează, cu precădere, copiilor, tinerilor. Și faptul că, în pofida diminuării numerice, tinerii noștri, atâția câți sunt, își manifestă tot mai mult voința de a trăi ca evrei, dovedește forța de revigorare a comunității noastre, reprezentând - atât prin participarea lor, dar și a enoriașilor din toate generațiile prezente la aceste Sedere colective - chezașia continuității.

În fața noastră stau o serie de provocări, deloc ușoare, pe care gândul la momentul sublim din istoria evreilor celebrat acum, eliberarea din robie a strămoșilor noștri, ne dă putere să le facem față. Suntem preocupați de prezervarea și dezvoltarea patrimoniului nostru iudaic și cultural. Unul dintre obiectivele noastre majore, pe care începem să-l punem în lucru în anul în curs, este modernizarea Templului Coral, la care se adaugă numeroase lucrări de reparații și restaurări de sinagogi, cimitire, edificii în care există sedii comunitare ș.a.

Continuare în pag. 3

E.S. RODICA RADIAN
GORDON,
ambasadorul Statului Israel
la București -
la încheierea mandatului său
în România

Prin numirea mea în România, mi s-a oferit o șansă unică de a redescoperi țara în care m-am născut

„Vă pare rău că plecați?” - am întrebat-o pe doamna ambasador. „Întrebarea nu este bine pusă și vreau s-o inversez. Îmi pare foarte bine că am fost aici, că mi s-a oferit șansa unică să redescopăr țara în care m-am născut. La aceasta

s-a mai adăugat și faptul că am venit aici într-o perioadă foarte interesantă, în momentul maturizării democrației, când România a fost în stare să se confrunte cu evenimentele dureroase ale istoriei recente - perioada celui de-al doilea război mondial, dar și cea comunistă. Problema asumării Holocaustului românesc de către autorități, de clarificare a unor confuzii, a devenit un subiect important pe agenda mea ca ambasador. În acest sens, pot să afirm că România a făcut pași semnificativi, aproape fără precedent în țări din Europa Centrală și de Est, și aici mă refer nu numai la faptul că președintele Ion Iliescu și Traian Băsescu și-au asumat concluziile «Comisiei Wieser», ci și la faptul că autoritățile române au pus în aplicare recomandările acestei comisii. Pe de altă parte, am un sentiment de frustrare din cauza lipsei de reacție a societății civile față de problemele Holocaustului sau ale diferitelor manifestări de antisemitism, reacții pe care le-aș dori mai vizibile”.

Continuare în pag. 7

Gala Premiilor „Observator cultural” și Radio România Cultural

Seri memorabile la Teatrul Odeon. Gala Premiilor Revistei *Observator Cultural*, ediția întâi, și Gala Premiilor Radio România Cultural, intrată de-acum în tradiție. Participanții - importante personalități ale vieții socio-culturale românești - au fost invitați la ferme-cătoare meditații, în care cuvântul, muzica bună, imaginea rafinată s-au întrepătruns pentru a reliefa nevoia de coeziune a intelectualilor atunci când atacurile imunde, kitsch-ul, goana după subiecte de scandal, toate - născute din prejudecata „asta cere publicul”, amenință s-o distrugă. Printre laureați - câțiva prestigioși intelectuali cu care obștea noastră se mândrește: • prof. univ. dr. PAUL CORNEA (Premiul revistei

Observator Cultural la secțiunea eseu/critică/teorie literară) • prof. univ. dr. ION IANOȘI, membru de onoare al Academiei Române (Premiul de Excelență Radio România Cultural) • regizorul DAVID EȘRIG

(Premiul pentru Teatrul Radio România Cultural). Profesorul Paul Cornea este autorul unor importante volume de istorie și teorie literară. Profesorul Ion Ianoși s-a impus ca unul dintre filosofi și esteticienii români contemporani de prim rang. Reputatul regizor David Eșrig, a venit special, din Germania, pentru Gala Premiilor Radio România Cultural, care încununează o viață dăruită artei scenice. Meritorie pentru Radio România Cultural este și instituirea Premiului „În memoriam Iosif Sava”, ai cărui laureați au fost anul acesta membrii formației camerale *Romanian Piano Trio*, interpreții momentelor muzicale ale Galei: Alexandru Tomescu, Horia Mihai, Răzvan Suma.

Personalități care ne onorează

FEDERAȚIA COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI
DIN ROMÂNIA
ASOCIAȚIA EVREILOR DIN ROMÂNIA
VICTIME ALE HOLOCAUSTULUI

DECLARAȚIE

Federația Comunităților Evreiești din România și Asociația Evreilor din România Victime ale Holocaustului își exprimă profunda nedumerire și amărăciune resimțite la vestea reabilitării parțiale a mareșalului Ion Antonescu și a altor persoane din „Iotul Antonescu”, printre care și câteva notorii căpetenii legionare. Aceștia au fost exonerați, în decembrie anul trecut, de Curtea de Apel București, de acuzarea pentru „crimă împotriva păcii” - respectiv de vina de a fi purtat, alături de Germania nazistă, război împotriva U.R.S.S. și împotriva Națiunilor Unite.

Curtea de Apel București a găsit de cuviință să interpreteze juridic evenimente cruciale înscrisse în istoria secolului trecut, ajungând să justifice acțiuni militare al căror caracter agresiv nu a fost contestat. În fapt, se revizuiesc rezultatele celui de-al doilea război mondial și vinovățiile stabilite pe plan internațional pentru

toți cei care au colaborat cu Germania nazistă. Este invocat pretextul că Ion Antonescu nu ar fi făcut, inițial, decât să riposteze la o agresiune decurgând din aplicarea Pactului Ribbentrop-Molotov. În acest sens, s-a adus argumentul că, în timpul derulării procesului Antonescu, nu ar fi fost cunoscute anexele secrete ale acestei înțelegeri, atât de păgubitoare pentru România.

Astăzi, România este un stat de drept, organizat pe principiul fundamental al separării puterilor. Evident, nu ne amestecăm în funcționarea justiției potrivit mecanismelor democrației.

În acele vremuri, Ion Antonescu a fost un aliat de nădejde al lui Hitler, a purtat alături de el un război care a produs mari daune omeniului, cu pierderea a milioane și milioane de vieți omenești, inclusiv din rândurile poporului român.

Mai mult decât atât, ne punem întrebarea: cum se poate accepta alianța României, sub conducerea lui Ion Antonescu, cu puterile care au provocat direct cîmpărțirea teritorială a României, prin Dictatul de la Viena, din august 1940, și prin Pactul Ribbentrop-Molotov, din august 1939?

Anii dictaturii antonesciene au însemnat suferință umană, crime de război și uciderea a peste un sfert de milion de civili, pentru că s-au născut evrei sau rromi.

Nu în ultimul rând, îngrijorarea noastră este provocată de faptul că decizia Curții de Apel București de reabilitare parțială a unor exponenți de seamă ai regimului Antonescu poate genera atitudini și acțiuni ale extremismului din țara noastră, cu efecte negative asupra climatului politic național și internațional, în noile condiții ale apartenenței României la Uniunea Europeană și la NATO.

De aceea, salutăm inițiativa Parchetului General de a formula recurs la decizia Curții de Apel București.

Ne exprimăm speranța că Înalta Curte de Casație și Justiție va adopta o hotărâre în spiritul adevărului și dreptății.

Dr. AUREL VAINER,
președintele F.C.E.R.

Ing. OTTO ADLER,
președintele A.E.R.V.H.

PAG. 2
DIN AGENDA
DE LUCRU
A CONDUCERII F.C.E.R.

PAG. 5
Scurtă istorie
Trei ambasadori
ai României în Israel
și amintesc cum a fost...